Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Asiantuntijalausunto

Jenni Hunnakko

24.11.2023

Eduskunnan ympäristövaliokunta

Asiantuntijalausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta.

MTK ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida kirjelmäluonnosta ja tukee tehtyä ehdotusta jätedirektiivin muuttamiseksi.

Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta (myöhemmin jätepuitedirektiivin muutos) ehdottaa muutoksia jätepuitedirektiivin kahden teeman ympärillä: 1) elintarvikejätettä koskevan sääntelyn päivittämistä 2) uutta säätelyä koskien tekstiilijätettä. MTK kommentoi tässä asiantuntijalausunnossa vain elintarvikejätettä koskevia muutosehdotuksia.

Kuten valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, on muutosehdotuksessa epäselvyyksiä, koska muutosehdotuksessa käytetty englanninkielinen termi food waste -termin merkitys ei ole yksiselitteinen. Realistisesti tavoitettavissa olevien tavoitteiden asettaminen ruokahävikille ja elintarvikejätteelle on mahdotonta, jos termin merkitystä ei tarkenneta.

MTK haluaa yhtyä kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston kantaan siitä, että ruokahävikin ja elintarvikejätteen vähentämisvaatimusten laittaminen alkutuotantoon ei ole järkevää, sillä alkutuotannon ruokahävikki ja elintarvikejäte johtuu alkutuotannossa maataloustuottajan kontrollin ulkopuolella olevista seikoista, kuten säästä ja ympäristöolosuhteista tai elintarvikeketjun myöhempien vaiheiden vaikutuksesta.

MTK tukee näkemystä, että parhaiten kuluttajakäyttäytymistä voidaan muuttaa toimivilla viestintäratkaisuilla. Konkreettisten vähennystavoitteiden asettaminen kuluttajille on kuitenkin hankalaa ja tulokset vaikeasti mitattavissa. MTK pitää perusteltuna tavoitteiden asettamista elintarvikejalostukselle ja -kaupalle, jolloin tulosten mittaaminen on selkeämpää ja tuloksiin pohjautuvien suositusten laadinta on vahvemmalla pohjalla.

MTK pitää perusteltuna arviota ehdotuksen taloudellisista vaikutuksista ruokajärjestelmään. MTK korostaa, että koko ruokajärjestelmälle syntyvien kustannusten ja hyötyjen oikeudenmukainen jakautuminen tulee varmistaa.

MTK pitää ensiarvoisen tärkeänä Pellolta pöytään -strategian mukaista tavoitetta, ettei hävikkiä vähentävillä toimenpiteillä vaaranneta missään olosuhteissa elintarviketurvallisuutta.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Jenni Hunnakko
Ympäristöjuristi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi